

LAUSUNTO

Viitaten saamaamme lausuntapyyntöön koskien hallituksen esitystä laeiksi esittävän taiteen edistämisestä sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta kunnioittavasti toteamme seuraavaa:

Valtionosuusjärjestelmän avaaminen vapaan kentän toimijoille on erittäin kannatettavaa. Se huomioi eri toimijoiden omalla alueellaan tekemää taiteellisesti laadukasta työtä ja vahvistaa sen toimintaedellytyksiä. Vapaan kentän toimijoiden paremmat mahdollisuudet päästä valtionosuusjärjestelmän piiriin parantaa yhteistyökumppanuuksien kautta myös eri kaupunkien ja maakuntien orkestereiden ja teattereiden edellytyksiä vahvistaa taiteellista tasoa ja vaikuttavuutta.

Lain esittävän taiteen edistämisestä 4 §:ssä luetellaan edellytykset toimintayksikön hyväksymiselle valtionosuuteen oikeutetuksi. Nämä edellytykset ovat kohtuulliset ja toteutettavissa. Jos kynnys valtionosuuden saamiseksi on viritetty liian korkeaksi, tulisi huolehtia, että Taiken tuella voidaan auttaa korkeatasoista taiteellista toimintaa harjoittavien toimijoiden volyymin kasvattamisesta tarpeeksi suureksi täyttämään valtionosuuden vaatimukset.

Lain esittävän taiteen edistämisestä 7 §:ssä todetaan, että “niiden toimintayksiköiden osalta, jotka on hyväksytty valtionosuuteen oikeutetuiksi kolmen vuoden määräajaksi, suunnitelma vahvistetaan kuitenkin kolmen vuoden välein kolmen varainhoitovuoden ajaksi.” Olisiko mahdollista, että kolmen vuoden määräaikainen valtionosuus voisi olla reitti kuuden vuoden valtionosuuteen? Lisäksi korotettu tukiprosentti olisi hyvä olla mahdollinen myös kolmen vuoden määräaikaista valtionosuutta saaville toimijoille.

Lain esittävän taiteen edistämisestä 8 §:ssä todetaan, että “esittävän taiteen toimintayksikön hyväksymistä valtionosuuteen oikeutetuksi voi hakea opetus- ja kulttuuriministeriöltä kolmen vuoden välein opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoittamana hakuaikana.” Olisi hyvä, että mahdollisuus rahoituksen piiriin olisi joka vuosi, ei vain kolmen vuoden välein. Kolmen vuoden rytmitys muodostaa aina joka kolmannelle vuodelle valtavan hakemusten ruuhkan ja voi johtaa tilanteeseen, jossa vapaan kentän toimijat joutuvat haun epäonnistuessa odottamaan vuosia järjestelmän ovella. Hakujärjestelmä olisi ehkä mahdollista rakentaa niin, että se kasvaa ensimmäiset kolme vuotta, jonka jälkeen arvioitaisiin vuosittain vain vuorossa oleva yksi kolmasosa saajaryhmästä.

Laki esittävän taiteen edistämisestä ja muutokset lakiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta edistävät ammattimuusikoiden tasa-arvoista kohtelua. Kun kuorot eivät ole aiemmin kuuluneet lain piiriin, ovat ammattilaulajien mahdollisuudet työllistyä laulajina kuorossa - samaan tapaan kuin soittajat orkestereissa - olleet hyvin rajalliset. Laki esittävän taiteen edistämisestä tarjoaa mahdollisuuden siihen, että Suomeen saadaan tulevaisuudessa huippuorkesteriemme tapaan tasokkaita huippukuoroja kuten muualla maailmassa.

Helsingissä 5.10.2020

Elisa Huovinen

Suomen Kuoronjohtajayhdistyksen hallituksen puheenjohtaja